

**ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ
ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ:**

**THE EPIDEMIC SITUATION ON COMMUNICABLE AND NON-COMMUNICABLE DISEASES IN
ARMENIA.**

**ЭПИДЕМИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА ПО ИНФЕКЦИОННЫМ И НЕИНФЕКЦИОННЫМ
ЗАБОЛЕВАНИЯМ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ.**

ՕԳՈՍՏՈՍ 2023

AUGUST 2023

АВГУСТ 2023

**ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ**

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի օգոստոս ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդություններով պայմանավորված համաճարականին իրավիճակը հարաբերականորեն հանգիստ է:

2023 թվականի օգոստոս ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդության 1523 դեպք, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աննշան շատ է: Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի հուլիս ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Սուր շնչառական հիվանդություններ

2023 թվականի հուլիս ամսին արձանագրվել է ՍՇՎ-ով պայմանավորված ցածր ինտենսիվության ակտիվություն: Հիվանդացության ցուցանիշը կազմել է՝ 218.8, ինչը նախորդ հուլիս ամսվա համեմատ (ցուցանիշ՝ 233.0) նվազել է մոտ 1.1 անգամ, իսկ նախորդ՝ 2022թ-ի միևնույն ժամանակահատվածի համեմատ (ցուցանիշ՝ 383.6) ցածր է՝ 1.7 անգամ: Ընդհանուր դեպքերի 76%-ը կազմում են 0-18 տարեկան երեխաները: Շտապ օգնության կանչերի 2%-ը պայմանավորված են ՍՇՎ-ով:

ՀՀ-ում համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում նշված ամսվա ընթացքում գրիպի վիրուսի և կորոնավիրուսային հիվանդության հարուցիչներ չեն հայտնաբերվել: Այլ շնչառական վարակներից հայտնաբերվել են ռինովիրուսի, ադենովիրուսի, պարագրիպի և մետապնևմովիրուսի հարուցիչներ:

Քիմիական թունավորումներ

2023 թվականի օգոստոս ամսվա ընթացքում արձանագրվել է քիմիական թունավորումների 313 դեպք, որոնց 32.3%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 67.7%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը 54%-ը թունավոր կենդանիների խայթոցի արդյունքում, 16%-ը՝ դեղամիջոցներով՝ ինքնաբուժման, ինքնասպանության և ծնողի անուշադրության հետևանքով առաջացած, 15.4%-ը՝ ակոհոլային թունավորումները՝ ակոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 6.4%-ը՝ օրգանական լուծիչների, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից թունավորումներն են, 3.8%-ը՝ թունաքիմիկատներից, 2.2%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից, 1.9%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 0.3%-ը՝ թմրամիջոցներից:

2023թ. օգոստոս ամսին քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 1.3 անգամ:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի օգոստոս ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է՝ սույն թվականի օգոստոս ամսին սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտի դեպք չի արձանագրվել (2022 թվականին՝ 3 դեպք):

Ձոռնոզ և մակաբուծային հիվանդություններ

Համաճարակային իրավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի օգոստոսի դրությամբ ընդհանուր առմամբ համեմատաբար հանգիստ է: 2023 թվականի օգոստոսին վարակիչ հիվանդությունների (ժանտախտ, արբովիրուսային վարակ, մալարիա, սիբիրյան խոց, տուլարեմիա) դեպքեր չեն արձանագրվել:

2023 թվականի օգոստոսին գրանցվել է սուր բրուցելոզի 31 և լեպտոսպիրոզի 1 դեպք (Երևանում): Արձանագրվել է լեյշմանիոզի 8 դեպք (3-ը Երևանում) և Լայմի հիվանդության 6 դեպք (3-ը Երևանում), որից 4-ը լաբորատոր հաստատված է:

Կառավարելի վարակիչ հիվանդություններ

2023 թվականի օգոստոս ամսին Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով համաճարակային իրավիճակը բարենպաստ է եղել: Չեն գրանցվել պոլիոմիելիտի, դիֆթերիայի, կարմրախտի, համաճարակային պարոտիտի դեպքեր: Արձանագրվել է կարմրուկի բերովի դեպք, որը տեղայնացվել է: Օգոստոսի 28-ի դրությամբ գրանցվել է կարմրուկի լաբորատոր հաստատված 408 դեպք:

EPIDEMIC SITUATION ON COMMUNICABLE AND NON-COMMUNICABLE DISEASES IN THE REPUBLIC OF ARMENIA

Intestinal infectious diseases

In August 2023, the epidemic situation on intestinal infectious diseases is relatively calm.

In August 2023, 1523 cases of infectious intestinal disease were recorded in RA, which slightly exceeds the same previous year period cases.

No outbreak of intestinal infectious diseases was recorded in August 2023 in the Republic of Armenia.

Acute respiratory illnesses

In August 2023, ARI low-intensity activity was recorded. The incidence rate: 218.8 per 100.000 population, which is about 1.1 times lower compared to the previous month (233.0), and 1.7 times lower compared to the same period of 2022 (index: 383.6). Children aged 0-18 make up 76% of all cases. 2% of emergency calls are caused by ARI.

As a result of laboratory research within the framework of sentinel surveillance, no pathogens of influenza and SARS-CoV-2 were detected. Among other respiratory viruses rhinovirus, adenovirus, metapneumovirus pathogens have been detected.

Chemical poisoning

313 cases of poisoning were registered during August 2023, 32.3% of which were registered in Yerevan, 67.7% - in marzes. 54% of the recorded cases are from bites and stings of poisonous animals, 16% - drug poisoning are the result of self-medication, suicide and parental neglect, 15.4% - alcohol poisonings from ingestion of high doses, 6.4% - from the toxic effects of organic solvents, in particular, carbon monoxide and other household substances, 3.8% - from pesticides, 2.2% from the effects of other and unspecified toxic substances, 1.9% - from toxic effects of soaps and detergents, 0.3% from herbs.

Compared to the previous year, in August 2023, the incidence rate of chemical poisoning decreased 1.3 times.

Parenteral acute viral hepatitis

Compared to the same previous year period, the incidence rate of parenteral acute viral hepatitis decreased: no cases of parenteral acute viral hepatitis recorded in August of the current year (3 cases were recorded in 2022).

Zoonotic and parasitic diseases

As of August 2023, the epidemic situation on zoonotic and parasitic diseases is relatively calm. In August 2023 no cases of infections such as plague, rabies, rickettsiosis, arboviruses, malaria, anthrax, tularemia were recorded in the Republic of Armenia.

In August 2023, 31 case of acute brucellosis and 1 case of leptospirosis were recorded in Yerevan. Eight cases of leishmaniasis (3 cases in Yerevan), 6 cases of Lyme disease (3 cases in Yerevan), 4 of which were laboratory confirmed.

Vaccine-preventable infectious diseases

In August 2023 the epidemic situation in the Republic of Armenia in terms of vaccine-preventable infectious diseases was favorable. No cases of poliomyelitis, diphtheria, rubella, epidemic parotitis were recorded. An imported case of measles was recorded, which has been localized. As of August 28, 408 laboratory-confirmed cases were recorded.

ЭПИДЕМИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА ПО ИНФЕКЦИОННЫМ И НЕИНФЕКЦИОННЫМ ЗАБОЛЕВАНИЯМ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ

Кишечные инфекционные заболевания

В Республике Армения эпидемическая ситуация, вызванная кишечными инфекционными заболеваниями, относительно спокойная.

В августе 2023 года было зарегистрировано 1523 случая кишечных инфекционных заболеваний, что несколько превышает аналогичный период 2022г. В августе 2023 года вспышек кишечных инфекционных заболеваний зарегистрировано не было.

Острые респираторные вирусные заболевания

В августе 2023 года в Армении была зафиксирована низкоинтенсивная активность, обусловленная острыми респираторными вирусными инфекциями. Показатель заболеваемости составил 218.8, что по сравнению с предыдущим месяцем (показатель 233.0) снизился в 1.1 раза. По сравнению с аналогичным периодом 2022 года (показатель 383.6) показатель снизился в 1.7 раз. 76% от общего числа случаев приходится на детей в возрасте от 0 до 18 лет. 2% от общего числа вызовов скорой помощи вызваны ОРВИ.

В рамках эпидемиологического надзора в результате лабораторных исследований образцов возбудителей вируса гриппа и коронавирусной болезни не обнаружено. Из других респираторных инфекций обнаружены возбудители риновируса, аденовируса и метапневмовируса.

Химические отравления

В течение августа в Республике Армения было зарегистрировано 313 случаев химических отравлений, 32.3% из которых зарегистрировано в городе Ереване, 67.7% - в марзах. Большинство зарегистрированных случаев – 54% являются следствием укусов ядовитых животных, 16% - отравление медикаментами в результате самолечения, с целью самоубийства и по невнимательности родителей 15.4% - алкогольные отравления в результате приема высоких доз, 6.4% - от токсического воздействия органических веществ, в частности, угарного газа и других бытовых химических веществ, 3.8% - пестицидов, 2.2% - в результате воздействия других и невыясненных токсических веществ, 1.9% - от токсического воздействия мыла и других моющих средств, 0.3% - в результате приема в пищу различных трав и комнатных растений.

В августе 2023 года заболеваемость химическими отравлениями снизилась в 1.3 раза по сравнению с тем же периодом предыдущего года.

Острые парентеральные вирусные гепатиты

В Республике Армения в августе 2023 года по сравнению с тем же периодом предыдущего года показатель заболеваемости острыми парентеральными вирусными гепатитами уменьшился – в августе текущего года не зарегистрировано ни одного случая острого парентерального вирусного гепатита (в 2022 году – 3 случая).

Зоонозные и паразитарные заболевания

Эпидемическая обстановка в Республике Армения по состоянию на август 2023 года в целом относительно спокойная.

В августе 2023 года в Республике Армения случаев инфекционных заболеваний (чумы, бешенства, риккетсиоза, арбовирусной инфекции, малярии, сибирской язвы, туляремии) зарегистрировано не было.

В августе 2023 года зарегистрирован 31 случай острого бруцеллеза и 1 случай лептоспироза (в Ереване). Зарегистрировано 8 случаев лейшманиоза (3 – в Ереване) и 6 случаев болезни Лайма (3 – в Ереване), 4 из которых лабораторно подтверждены.

Вакциноуправляемые инфекционные заболевания

В августе 2023 года эпидемическая ситуация в Республике Армения по управляемым инфекционным заболеваниям была благоприятной. Случаев полиомиелита, дифтерии, краснухи, эпидемического паротита не зарегистрировано. Зарегистрирован завозной случай кори, который был локализован. По состоянию на 28 августа зарегистрировано 408 лабораторно подтвержденных случаев.